

Stykke, ligesom det tildeels allerede er udhævet af den foregaaende ærede Taler — og androg paa, at der maatte gøres Noget, og navnlig, at Foranstaltningerne maatte rettes deels paa Farvandet Forbygning, deels paa Trækveiens Forbedring, hvilken sidste var aldeles forfalden, da der ikke eksisterer nogen offentlig Forpligtelse til dens Vedligeholdelse. Der blev da i 1834 nedsat en Commission af 7 Medlemmer, som undersøgte Sagen indtil 1836, da den afgav sin Betænkning, og hvis Forslag ligger til Grund for Reglementet af 11te April 1843. Der blev dengang opnaaet temmelig væsentlige Ting: der blev opnaaet, at Aløbet, der tidligere havde staaet i en vis Forbindelse med Randers Havn og By, fik sin særegne Bestyrelse for hele Aløbets Strækning; Randers Havnecommission fraskaldt den Indtægt, den hidtil havde haft af de Pramme, der before Randers By, og denne Indtægt henlagdes til Aløbets aarlige Forbedring; den ansatte Bestyrelse for Aløbet blev udrustet med den fornødne Myndighed til at foretage hvad der kunde tjene til Fartens Bedste, og Bramfarten blev ved disse Bestemmelser, ligesom ogsaa ved de Foranstaltninger, som den ommeldte Embedsmand, der nogle Aar tidligere var blevet beklædt som Bestyrer, allerede medens disse Forhandlinger havde staaet paa, succesfuldt havde faaet indført, forbedret betydeligt, men der havde imidlertid dog endnu ikke fundet nogen egenlig omfattende Undersøgelse af Aaen Sted; det hele Problem, hvorledes man skulde behandle Aaen og hvad der skulde gøres, naar der skulde virkes for denne Vandvei, for at bringe det ud af den, som der kunde bringes ud af den, var endnu ikke opstillet. Iøvrigt finder jeg herved endnu kun Anledning til at fremhæve, at allerede de daværende Provindsstaaender for Nørrejylland, ligesom de erkjendte, at denne Bramfart var af yderste Vigtighed, ikke alene for Randers By, men ogsaa for Beboerne af de indre Dele af Jylland, der ad denne Vej ligesaa vel finde Af sætning af deres Producter som ogsaa vinde Kraft til at opdyrke store Strækninger af Landet, der hidtil have ligget udyrkede, især da de derved til lige have Anledning til lettere at forskaffe sig deres Fornødenheder, saaledes ogsaa erkjendte

at det ved de Forbedringer, der allerede ere skete, er blevet bragt dertil, at Bramfarten er i en bedre og gunstigere Gang end nogenstunde før, saa at der virkelig var opnaaet Noget. Imidlertid tabte Regjeringen ikke Sagen af Sigte, mindre Forbedringer bleve succesfuldt udførte, men den første større Undersøgelse blev efter det daværende Generaltoldkammer Collegiums Anmodning af 5te April 1845 udført af den daværende Digeinspecteur Petersen, som i 1846 har afgivet en temmelig fuldstændig Beretning om den præsterede Undersøgelse; jeg finder af det, som han dengang fremsførte, alene Anledning til at udhæve, at han erkjendte, at Gudenaas ifølge dens Natur i det Hele taget ikke egner sig til at befares med Bugseerdampfskibe, og at den kun vil kunne befares med Transportskibe, efterat adskillige Udbedringer ere foretagne, navnlig af Broerne. Men han erklærer derhos, at selv om man senere hen vilde forbedre Aaen saaledes, at den kunde befares af Dampskibe — navnlig af Transportdampskibe, hvorom det egentlig er, der her alene kan være Spørgsmaal, naar jeg undtager Enderne af Aaen, hvor det nok kan være, at Bugseerdampskibe kunne anvendes, men det er ikke den Del af Aaen, hvorom der iaar er Tale — saa vil derved dog paa ingen Maade ske mindste Indskrænkning i den Nytte, som vil flyde af en hensigtsmæssig Trækvei, den vil ikke paa nogen Maade hverken høves eller indskrænkes, om ogsaa Dampskibsfarten senere kunde komme i Gang. Det er en Sætning, som gjentagende er udtalt af alle de Mænd, der have beskæftiget sig med denne Sag, at Trækveiens Vigtighed og Farvandets Forbedring vil blive den samme, nanset, om det i sin Tid vil kunne befares med Dampskibe, Noget, som forøvrigt Farvandet kan indrettes til, da mange Floder kan befares med Dampskibe, der ere i en meget slettere Tilstand end den, Gudenaas vil være i, naar Reguleringsarbejderne blive udførte. Den Undersøgelse, som saaledes blev foretaget af den daværende Digeinspecteur Petersen, var ikke udtømmende, uagtet det i og for sig var et temmelig stort Arbejde; Generaltoldkammeret overdrog da til den daværende Vandinspecteur Carlsen, at undersøge Gudenaas, og han har